Gemeenteraad

Vergadering van 3 november 2026

Bedrijfsvoering - Organisatieadvies

2026_RAAD_00051 Najaarsnota 2026

Overlegd met

DT/CC/Teamleiders/Controllers

Portefeuillehouder

Tilko Gernaat

Andere betrokken portefeuillehouders

Melvin Smit

Miriam Slomp-Dekkers

Erik de Groot

Steven Bunt

Samenvatting

Voor u ligt de Najaarsnota 2026. Dit document vormt een actualisatie van de lopende begroting en sluit aan op de eerder vastgestelde Perspectiefnota 2026-2030. In deze nota wordt per programma inzicht gegeven in zowel de beleidsmatige voortgang als de financiële stand van zaken binnen het begrotingsjaar 2026. Structurele financiële mutaties die voortvloeien uit deze actualisatie worden verwerkt in de programmabegroting 2027-2030.

Op basis van de inzichten per augustus 2026 wordt verwacht dat 78% van de doelstellingen uit de begroting 2026 wordt gerealiseerd. De overige doelstellingen vragen extra aandacht vanwege specifieke knelpunten of vertragingen in de uitvoering. Op deze doelstellingen wordt in de najaarsnota nader ingegaan.

Financieel koersen we af op een positief begrotingssaldo van € 8.578.000. Ten opzichte van het positieve saldo van bij de Perspectiefnota 2026-2030 (€ 2.686.000) is dit een forse opwaartse bijstelling. Deze 'plus' wordt onder meer veroorzaakt door bijstellingen op Beschermd wonen (€ 2,9 mln.), Oekraïnegelden (€ 1,7 mln.), legesinkomsten (€ 1,2 mln.).

Beschrijving

Inleiding

Voor u ligt de najaarsnota 2026. Hierin informeren wij u over de actuele stand van zaken van de lopende begroting 2026, die door het vorige college in gang is gezet. De najaarsnota vormt de tweede tussenrapportage en actualisatie van het begrotingsjaar 2026 en biedt inzicht in zowel de beleidsmatige voortgang binnen de verschillende bestuursprogramma’s als in de financiële ontwikkelingen. Daarnaast geeft de najaarsnota inzicht in de mate waarin de doelstellingen naar verwachting worden gerealiseerd en waar zich eventuele knelpunten of vertragingen voordoen. Een

volledig overzicht van alle financiële mutaties is opgenomen in hoofdstuk 5 van de najaarsnota. De gepresenteerde meerjarige effecten worden verwerkt in de programmabegroting 2027-2030.

Gewenst resultaat

De raad inzicht te geven in het verloop van de uitvoering van de begroting 2026, de financiële mutaties te laten vaststellen en enkele (aanvullende) kredieten beschikbaar te stellen.

Argumenten

1.1 We liggen op koers in de uitvoering van de acties uit de begroting 2026

In de najaarsnota laten we zien waar we staan, welke kansen er zijn en welke uitdagingen we tegenkomen bij het uitvoeren van onze doelen. Per augustus 2026 lagen we bij 78% van de geplande acties op schema om ze dit jaar uit te voeren, zoals deze zijn opgenomen in de programmabegroting 2026-2029.

2.1 Er zijn (verwachte) budgetafwijkingen

In de najaarsnota zijn diverse budgetafwijkingen opgenomen waar instemming van de raad voor nodig is.

3.1 Er zijn aanvullende kredieten benodigd, waarbij ook sprake is van een vrijvallend krediet

Voor de verbouw MFC Dalzicht en MFC De Burght is een extra krediet benodigd. Daarnaast zijn voor Rabo Theather De Meenthe aanvullende kredieten benodigd ten behoeve van verduurzamingsonderhoud. Tot slot is voor het afkoppelen van regenwater te Steenwijkerdiep een aanvullend krediet benodigd. De benodigde kredieten vallen hoger uit dan van tevoren ingeschat. Hier staat tegenover dat minder middelen nodig zijn voor het rioleringsproject in Wetering omdat het geraamde meerwerk achteraf is meegevallen en het beschikbare krediet niet volledig is besteed.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Beleidsmatig
In de najaarsnota is per bestuursprogramma een overzicht gegeven van de kansen en uitdagingen. Conform toezegging ID 305 wordt bij de verschillende voortgangsrapportages (bijv. Uni-locatie, woonagenda/volkshuisvestingsplan, Steenwijkerdiep en rondwegen) meer inzicht verschaft in knelpunten en beheersmaatregelen.

2.1 Financieel
De huidige politieke situatie met een minderheidskabinet zorgt voor extra onzekerheid over toekomstige rijksbegrotingen en beleidsmaatregelen. Dat geldt ook voor onze belangrijkste inkomstenbron: het gemeentefonds. De komende septembercirculaire kan hier meer duidelijkheid over geven.

Duurzaamheid en social return

N.v.t.

Financiële toelichting

In de tabel hieronder het geraamde actuele begrotingssaldo 2026.

Begrotingssaldo najaarsnota 2026 (bedragen x € 1.000)	2026
Saldo door de raad vastgestelde programmabegroting 2026-2029	**4.461**
Saldo na door raad vastgestelde perspectiefnota 2026-2030	**2.686**
Financiële mutaties	**6.184**
Waarvan de grootste voordelen in 2026:	
- Beschermd wonen	2.900
- Oekraïnegelden	1.700
- Inkomsten uit bouwleges	1.200
Meicirculaire gemeentefonds	**- 288**
Aanvulling meicirculaire gemeentefonds	-
Tussentijds raadsbesluit	
Overname twee particuliere bruggen Dwarsgracht	**- 3**
Subtotaal	**5.892**
Waarvan structureel	*- 404*
Waarvan incidenteel	*6.297*
Saldo Najaarsnota 2026	**8.578**

+ = voordeel

Het saldo van deze najaarsnota bedraagt bijna € 8,6 miljoen. Ten opzichte van het saldo van de Perspectiefnota 2026-2030 is het begrotingssaldo daarmee gestegen met bijna € 5,9 miljoen. De toename bestaat uit financiële mutaties, de gevolgen van de meicirculaire van het gemeentefonds en tussentijdse raadsbesluiten.

Door verschillende financiële mutaties is er uiteindelijk sprake van een voordeel van bijna € 6,2 miljoen. Dit wordt voor een groot deel veroorzaakt door een eenmalig voordeel op beschermd wonen van € 2,9 miljoen. Dit voordeel is eenmalig omdat we deze inkomsten in het jaar moeten verantwoorden waarop deze betrekking heeft. Eerder verantwoordden we dat in het jaar erop.

Daarnaast is de ontvangen bijdrage voor Oekraïense ontheemden aanzienlijk hoger dan onze uitgaven op dit vlak. Dit resulteert in een eenmalig voordeel van € 1,7 miljoen. We hebben de huisvesting van Oekraïense ontheemden zodanig vormgegeven dat ze zelfredzamer zijn geworden. Op bouwleges ontstaat een verwacht voordeel van € 1,2 miljoen omdat sprake is van meer aanvragen en hogere bouwkosten dan op voorhand werd ingeschat.

Meicirculaire

Na het vaststellen van de begroting voor 2026-2030 heeft u van ons meerdere informatienota's ontvangen over de zogeheten "circulaires" van het Rijk. Deze geven aan hoeveel geld we als gemeente van het Rijk krijgen. De meicirculaire van 2026 is inmiddels verwerkt in deze najaarsnota en heeft een nadelig effect voor de jaarschijf 2026 van € 288.000. De financiële gevolgen vanaf 2027 zijn nader uitgewerkt in de Programmabegroting 2027-2030.

Communicatie en participatie

Er wordt een persbericht uitgebracht.

Uitvoering en planning

- 27 oktober: Politieke Markt;
- 3 november: Raadsbehandeling.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

1. Kennis te nemen van de voortgang van de begroting 2026.

2. De begrotingspositie zoals weergegeven in hoofdstuk 4.3 voor de jaarschijf 2026 en de financiële mutaties, zoals opgenomen in hoofdstuk 5, vast te stellen.

3. De benodigde kredieten van in totaal € 1.377.000 beschikbaar te stellen voor onderhoud en verduurzaming van Rabo Theather De Meenthe (€ 1.015.000), afkoppeling van regenwater te Steenwijkerdiep (€ 372.000), verbouw van MFC's Dalzicht en de Burght (€ 270.000), het opvangen van een tekort op een grafdelfmachine (€ 20.000) en het krediet van het rioleringsproject in Wetering af te ramen door lager uitgevallen meerwerk dan op voorhand beschikbaar was gesteld (€ 300.000).